

ע"פ 4225/16 - מדינת ישראל, מוחמד קדאח, אחמד קדאח, כאמל קדאח נגד מוחמד קאדח, אחמד קדאח, כאמל קדאח, מדינת ישראל

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 4225/16

ע"פ 4281/16

לפני:
כבוד השופטת א' חיות
כבוד השופט ח' מלצר
כבוד השופט א' שהם

המערער בע"פ 4225/16: מדינת ישראל

המערעים בע"פ 4281/16:
1. מוחמד קדאח
2. אחמד קדאח
3. כאמל קדאח

נ ג ד

המשיבים בע"פ 4225/16:
1. מוחמד קאדח
2. אחמד קדאח
3. כאמל קדאח

המשיבה בע"פ 4281/16: מדינת ישראל

ערעור וערעור שכנגד על גזר דינו של בית המשפט
המחוזי בחיפה, מיום 10.4.2016, בת"פ
14-09-60620, שניתן על ידי כב' השופט כ' סעב

תאריך הישיבה: כ"ו באלול התשע"ו (29.9.2016)

עמוד 1

בשם המערערת בע"פ 4225/16 עו"ד ורד חלאוה
והמשיבה בע"פ 4281/16:

בשם המשיבים בע"פ 4225/16 עו"ד האני ברבארה
והמערערים בע"פ 4281/16:

בשם שירות המבחן: גב' ברכה וייס

פסק-דין

השופט א' שהם:

1. לפנינו ערעור וערעור שכנגד על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, בת"פ 60620-09-14, שניתן על ידי כב' השופט כ' סעב.

2. מוחמד קדאח (להלן: המשיב 1) הוא אביהם של אחמד קדאח (להלן: המשיב 2) ושל כאמל קדאח (להלן: המשיב 3) (ושלושתם ביחד, להלן: המשיבים).

המשיבים הורשעו, על יסוד הודאתם, בעבירות שיוחסו להם בכתב אישום מתוקן שהוגש במסגרת הסדר טיעון, כמפורט להלן: חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 333 ביחד עם סעיפים 335(א)(1), 335(א)(2) ו-29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) (שלוש עבירות); תקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 380 ביחד עם סעיפים 382(א) ו-29 לחוק העונשין (נגד משיבים 2 ו-3 בלבד); פגיעה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 334 ביחד עם סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין (נגד משיב 2 בלבד); והיזק בזדון, לפי סעיף 452 ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין (נגד משיבים 2 ו-3 בלבד).

3. ביום 10.4.2016, נגזר דינם של המשיבים ונגזרו עליהם העונשים הבאים:

משיב 1 - 24 חודשי מאסר לריצוי בפועל בניכוי ימי מעצרו; 12 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור, בתוך שלוש שנים מיום שחרורו מהכלא, עבירת אלימות מסוג פשע; 6 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור, בתוך שלוש שנים ממועד שחרורו מהכלא, עבירת אלימות מסוג עוון; קנס בסך 3,000 ₪; ופיצויים לשלושה מתלוננים בסכום כולל של 24,000 ₪.

משיבים 2 ו-3 - 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל בניכוי ימי מעצרו; 10 חודשי מאסר על תנאי לבל יעברו, בתוך שלוש שנים, אחת העבירות בהן הורשעו בתיק זה; קנס בסך 2,000 ₪; המשיב 2 חויב בפיצויים לחמישה מתלוננים בסכום כולל של 36,000 ₪, ואילו המשיב 3 חויב בתשלום פיצויים לארבעה מתלוננים בסכום כולל של 32,000 ₪.

4. המדינה (להלן: המערערת) והמשיבים אינם משלימים עם גזר דינו של בית משפט קמא, ומכאן הערעורים שלפנינו.

עובדות כתב האישום המתוקן

5. כעולה מכתב האישום, בין המשיבים, שהינם תושבי הכפר מג'ד אלכרום, לבין עדנאן קדאח (להלן: עדנאן) ובני משפחתו, המתגוררים בסמוך לבית המשיבים, קיים סכסוך. בתאריך 13.9.2014 בשעות הצהריים, על רקע אותו סכסוך, תקפו המשיבים 2 ו-3 את עדנאן, בכך שפגעו בו באלות בראשו, בפניו ובידו. כתוצאה מכך, נגרמו לעדנאן חבלות בראש, בעין וביד, והוא נזקק לאשפוז בבית החולים. עוד נטען בכתב האישום, כי באותן נסיבות היכו המשיבים 2 ו-3 באלות בשמשות רכבו של עדנאן וגרמו נזק לשמשות. למחרת היום, 14.9.2014, בסמוך לשעה עשר בלילה, החלה קטטה אלימה בין המשיבים ובני משפחתם לבין בני משפחתו של עדנאן, וזאת סמוך לביתו של עדנאן. נטען, כי במהלך הקטטה תקפו המשיבים את בני משפחתו של עדנאן וגרמו להם לחבלות ופציעות, כמפורט להלן:

א. המשיב 2 פצע את אחיו של עדנאן, זיאד קדאח (להלן: זיאד), בכך שהכה אותו באמצעות אלת עץ "וגרם לו לשפשופים מרובים בידיים וחתך שטחי באמה".

ב. המשיבים חבלו בצוותא חדא, באמצעות אלות עץ וחפצים קהים עשויי מתכת, בראשו של מוחמד קדאח (להלן: מוחמד), אח אחר של עדנאן. לאחר שמוחמד התמוטט, המשיכו המשיבים להכותו בכל חלקי גופו, בעודו נתון בערפול הכרה וכשהוא שרוע על הרצפה, "וזאת תוך [שהמשיב 1] מעודד את [המשיבים 2 ו-3] לעשות זאת". כתוצאה ממעשי המשיבים, נגרמה למוחמד חבלת ראש, והמטומה אפיזוראלית ענקית, והוא הובהל לבית החולים, כשהוא מעורפל הכרה, ושם הוא עבר ניתוח בראשו, ולאחר זאת הוא אושפז כשהוא מורדם ומונשם.

ג. אח שלישי של עדנאן, בשם מועין קדאח (להלן: מועין), ספג אף הוא מנחת זרועם של המשיבים, אשר חבלו בו באמצעות אלות בכל חלקי גופו. כתוצאה ממעשיהם של המשיבים נגרמה למועין חבלת ראש קשה, ואף הוא הובהל לבית החולים שם נותח בראשו ואושפז כשהוא מורדם ומונשם.

ד. עוד נטען, כי המשיבים חבלו בצוותא חדא באמצעות אלות בבלאל קדאח (להלן: בלאל), בנו של מועין, בכך שהכו אותו בכל חלקי גופו. כתוצאה מכך, נגרמו לבלאל שבר בארובת העין, חתך בעפעף, שפשופים מרובים ומפושטים בבטן ובבית החזה, שני חתכים בקרקפת והמטומה תת עורית גדולה, והוא נזקק לאשפוז בבית חולים.

6. מנגד, נגרמו למשיב 2, במהלך הקטטה, חתך בראש והמטומה גדולה בקרקפת, ואילו למשיב 3 נגרמו חתך שטחי בלחי, ושפשופים מרובים ושטחיים בגפיים. בנוסף, נופצו שמשות ברכבו של המשיב 3.

7. נטען בכתב האישום, כי במעשיהם המתוארים לעיל, חבלו המשיבים, בצוותא חדא ושלא כדין, חבלה חמורה במוחמד, מועין ובלאל, כשהם נושאים אלות עץ וחפצים כהים עשויי מתכת, וכשהם בחבורה; המשיבים 2 ו-3 תקפו, בצוותא חדא, את עדנאן וגרמו לו חבלות של ממש, כשהם בחבורה; המשיב 2 פצע את זיאד, כשהוא נושא אלת עץ; והמשיבים 2 ו-3 פגעו שלא כדין ברכבו של עדנאן.

8. בפתח גזר דינו עמד בית משפט קמא על האמור בתסקירי מבחן שהוגשו בעניינם של המשיבים. מתסקירו של המשיב 1 עולה, כי הוא כבן 54 שנים, נשוי ולו ששה ילדים. המשיב 1 הינו בעל השכלה תיכונית חלקית, ועם סיום לימודיו הוא השתלב בשוק העבודה ועבד בנגרות, עד להסתבכותו בפרשה המתוארת בכתב האישום. לפני כ-15 שנה נדרס אחיו בתאונת דרכים, ולפני כ-5 שנים נפטרה אמו של המשיב 1 מבעיות רפואיות בלב. המשיב 1 תיאר את מות אחיו ואמו כאירועים משבריים בחייו. למשיב 1 שתי הרשעות קודמות משנת 2000 בגין בנייה ללא היתר, גרימת חבלה על ידי שניים או יותר, וכליאת שווא. המשיב 1 לא הודה בפני שירות המבחן בעבירות המיוחסות לו, ולטענתו הוא הגיע למקום כדי לחלץ את בנו - המשיב 2, שהיה פצוע עקב הקטטה שהתפתחה. עוד טען המשיב 1, כי הוא ניסה להגיע לסולחה עם המתלוננים, אך הם דחו את פנייתו. המשיב 1 הביע נכונות להשתלב בהליך טיפולי, אך טען כי אינו רואה חלקים בעייתיים בהתנהגותו, ולכן הוא התקשה להצביע על מטרות הטיפול. שירות המבחן התרשם כי מדובר באדם המנהל אורח חיים נורמטיבי בדרך כלל, מבלי שנצפו בו דפוסים עברייניים מושרשים. עם זאת, המשיב 1 מתקשה לעמוד על חומרת מעשיו ועל הבעייתיות שבהתנהגותו, והוא מתקשה לווסת את דחפיו. לאור האמור, נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית בעניינו של המשיב 1.

אשר למשיב 2, נמסר בתסקיר כי הוא כבן 24 שנים, והוא עבד בנגרות בעסק של אביו. המשיב 2 השלים 12 שנות לימוד ולו בגרות חלקית. במועד עריכת התסקיר שהה המשיב 2 במעצר בית חלקי בדירה שכורה בטמרה. המשיב 2 לקח אחריות על מעשיו והביע חרטה כנה, תוך שהבהיר כי הוא איבד את היכולת לשלוט במעשיו ולהפעיל שיקול דעת הולם. שירות המבחן התרשם, כי המשיב 2 מתקשה בוויסות דחפיו והוא פועל מתוך גישה אימפולסיבית. המשיב 2 הביע נכונות להשתלב בהליך טיפולי, ובנסיבות העניין הומלץ להשית עליו עונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות.

המשיב 3 הינו כבן 21 שנים, ואף הוא עבד בנגרייה השייכת לאביו. גם למשיב זה, כמו לאחיו, אין עבר פלילי. המשיב 2 ביטא תחושת חרטה וציין כי טעה כאשר בחר להתערב בקטטה, בעיקר משום שלדבריו היו קשרים טובים בעבר עם משפחת המתלוננים. שירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית בעניינו של המשיב 3, אך המליץ להשית עליו עונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות.

9. בבוא בית משפט קמא לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשיהם של המשיבים, הוא עמד, בתחילה, על הערכים המוגנים שנפגעו ממעשיהם החמורים, ובכלל זאת: זכות האדם לשלמות גופו; הפגיעה בשלוות נפשם של האזרחים, ובבריאותם; והפגיעה בתחושת הביטחון, לה הם זכאים. לאחר זאת, סקר בית משפט קמא את מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות אלימות, בדגש על עבירות המתבצעות תוך שימוש בנשק קר, כפי המקרה דנן. בית משפט קמא ציין, כי מסתמנת מגמה ברורה של החמרה בענישה, הגם שמדובר ברמת ענישה שאינה אחידה. אשר לנסיבות ביצוע העבירה, הטעים בית משפט קמא כי המשיבים ביקשו ליישב סכסוך עם שכניהם בדרך אלימה, תוך גרימת חבלות קשות ביותר למתלוננים. חומרה יתירה ייחס בית משפט קמא למעשיהם של המשיבים, אשר המשיכו להכות את המתלונן מוחמד בכל חלקי גופו, גם לאחר שהלה התמוטט לקרקע, ובעודו נתון בערפול חושים. לאחר זאת, קבע בית משפט קמא כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 ל-30 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

10. לצורך קביעת עונשם של המשיבים בתוך המתחם, התחשב בית משפט קמא בהודאתם של המשיבים באשמה, הגם שזו באה לאחר שנשמעו מרבית עדי המאשימה; בעובדה כי אין מדובר במעשים שבאו לאחר תכנון מוקדם; ולגבי

המשיבים 2 ו-3, נתן בית משפט קמא את דעתו גם לגילם הצעיר ולעברם הנקי. יצוין, כי בית משפט קמא דחה את הטענה בדבר קיומה של אכיפה בררנית, שכן לא הונחה בפניו כל תשתית עובדתית להוכחת הטענה, והיא נטענה על ידי המשיבים בעלמא. בסופו של יום, החליט בית משפט קמא לגזור על המשיבים את העונשים שפורטו בפסקה 3 לעיל.

תסקירי מבחן עדכניים בעניינם של המשיבים

11. לקראת הדיון בערעורים, הוגשו לעיוננו תסקירי מבחן מעודכנים לגבי המשיבים. מהתסקיר בעניינו של המשיב 1 עולה, כי הוא שולב בקבוצה טיפולית של "שליטה בכעסים". הוא החל לזהות את דפוסי התנהגותו האלימים והוא מקבל אחריות על מעשיו. המשיב 1 מצוי בקשר טוב עם בני משפחתו וזוכה, במהלך מאסרו, לתמיכתם.

המשיב 2 אמור להשתלב בקרוב בקבוצה לשליטה בכעסים, במטרה ללמוד כיצד לשלוט בכעסיו ולהתמודד עם מצבים מורכבים בחייו, ללא הפגנת אלימות. כמו כן, מבקש המשיב 2 לרכוש בקבוצה כלים לתקשורת טובה יותר. הוא מקבל אחריות מלאה על מעשיו ומבין כי טעה בכך שסמך על בני משפחתו שידאגו לסולחה עם המתלוננים ולא פנה למשטרה. עם זאת, המשיב 2 עדיין מתקשה לערוך התבוננות עצמית סביב מעשיו, אינו מגלה אמפטיה כלפי קורבנות העבירה, ורואה את התנהגותו כתגובה לגיטימית והגנה עצמית.

מתסקירו של המשיב 3 עולה, כי הוא השתלב, כמו אחיו - המשיב 2, בקורס טבחות, אשר הינו קורס איכותי ומשמעותי בן 10 חודשים, שלאחריו הוא יקבל תעודה שתאפשר שילובו בעבודה מחוץ לכלא. המשיב 3 הביע מוטיבציה לטיפול ושולב בקבוצה שעניינה התמודדות עם תקופת המאסר, וכן החל בהליך טיפולי נוסף המיוחד לאסירים מהמגזר הערבי. המשיב 3 מודה בעבירות המיוחסות לו באופן חלקי, "ומתקשה להעמיק בחשיבה עצמית לבחינת חלקו בביצוען". עם זאת, הוא מבטא חרטה "מעצם כניסתו לכלא".

ערעור המשיבים על חומרת עונשם

12. בהודעת ערעור שהוגשה מטעמם של המשיבים נטען, כי בית משפט קמא החמיר יתר על המידה בעונשם, מבלי שניתן משקל ראוי להמלצות שירות המבחן; לכך שהמשיבים ניהלו אורח חיים נורמטיבי, ללא קיום דפוסים עברייניים; לעובדה כי הם עצמם נזקקו לטיפול רפואי בשל תקיפתם על ידי המתלוננים; ולכך שמדובר בבני משפחה אחת, אשר נושאים בעול פרנסת המשפחה, ומאסרם גורם להתדרדרות במצבה הכלכלי. בדיון בערעור טען עו"ד האני ברבארה, בא כוחם החדש של המשיבים, כי המתלוננים הם שתקפו, תחילה, את המשיבים בעודם מצויידיים באלות, גרזנים ונשק קר - ורק לאחר מכן הגיבו המשיבים באלימות משלהם. עוד נטען, כי המתלוננים לא הועמדו לדיון, דבר שגורם לתחושה קשה של עוול בליבם של המשיבים, שרק הם נותנים את הדין על מעשיהם. בנסיבות אלה, סבור עו"ד ברבארה כי נגרם למשיבים עיוות דין שאותו יש לתקן באמצעות הקלה בעונשם.

ערעור המדינה על קולת העונש

13. המערערת, אשר יוצגה על ידי עו"ד ורד חלאוה, מבקשת לדחות את ערעורם של המשיבים ולקבל את ערעורה, עמוד 5

כך שעונשם של המשיבים יוחמר באורח משמעותי. נטען על ידי המערערת, כי המשיבים נטלו את החוק לידיהם ועשו שימוש בכוח הזרוע לשם פתרון סכסוך עם שכניהם, תוך שהם גורמים לחבלות ופציעות קשות לחמישה מתלוננים. עוד נטען, כי אין מדובר באירוע חד פעמי, שכן המשיבים פגעו במתלוננים בשתי הזדמנויות שונות, יום אחר יום. נטען בנוסף, כי המשיבים הכו את אחד המתלוננים לאחר שהלה שכב על הרצפה כשהוא מחוסר הכרה, ובכך יש משום נופך מיוחד של חומרה. הנזקים שנגרמו למתלוננים הינם קשים ביותר, ובחלק מהמקרים מדובר בנזקים מתמשכים ובלתי הפיכים. אשר לטענה בדבר קיומה של אכיפה בררנית, נטען על ידי המערערת כי תיקים שנפתחו נגד חלק מהמתלוננים נסגרו מסיבות שונות, והמשיבים לא טרחו להגיש עררים על החלטות אלה בפני הגורמים המוסמכים. המערערת הוסיפה עוד, כי טענה זו הועלתה על ידי המשיבים מבלי שהוצגה תשתית עובדתית מספקת, ולפיכך מדובר בטענה שהועלתה בעלמא, וללא כל בסיס. לבסוף, טענה המערערת כי מתחם הענישה שנקבע על ידי בית משפט קמא (12 עד 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל) הינו שגוי, ולדידה המתחם הנכון נע בין 4 ל-8 שנות מאסר.

דיון והכרעה

14. לאחר עיון בהודעות הערעור שהוגשו על ידי המשיבים והמערערת, והאזנה לטיעוני באי כוח הצדדים בדיון שהתקיים בפנינו, הגעתי למסקנה כי העונשים שהושתו על המשיבים סוטים באורח מהותי לקולה, ולפיכך יש לדחות את ערעוריהם של המשיבים ולקבל את ערעורה של המערערת, והכל כפי שיובהר להלן.

15. המשיבים הורשעו, על פי הודאתם בעובדות כתב האישום המתוקן, בשורה של עבירות חמורות הראויות לגינוי והוקעה, שתוצאתן קשה ביותר מבחינתם של המתלוננים. המדובר במעשי אלימות העומדים ברף גבוה של חומרה, אשר בוצעו על ידי המשיבים בשתי הזדמנויות שונות, תוך שהם נוטלים את החוק לידיהם וגורמים לפציעות קשות ולחבלות חמורות למתלוננים.

אירוע האלימות הראשון התרחש ביום 13.9.2014, ובמסגרתו תקפו המשיבים 2 ו-3 באלות את שכנם, עדנאן, תוך שהם חובטים בראשו, בפניו ובידו, וגורמים לו לחבלות בראשו ובעינו, שהצריכו אשפוז בבית חולים. כמו כן, פגעו המשיבים 2 ו-3 באמצעות האלות בשמשות רכבו של עדנאן. למחרת היום, כל המשיבים נטלו חלק בקטטה עם בני משפחת המתלוננים, כאשר במסגרתה הם תקפו באכזריות, תוך שימוש באלות ובחפצים קהים עשויי מתכת, ארבעה מתלוננים וגרמו להם לפציעות וחבלות קשות ביותר. הוגשו לעיונו תסקירי נפגעי עבירה של חלק מהמתלוננים, ומהם ניתן ללמוד על הנזקים הפיזיים והנפשיים שנגרמו למתלוננים - ומדובר בנזקים מתמשכים כאשר לגבי חלקם קיים חשש כי הם בלתי הפיכים. חומרה מיוחדת יש לראות בעובדה כי המשיבים המשיכו להכות את המתלונן מוחמד בכל חלקי גופו, כאשר הוא שוכב על הקרקע, מעורפל חושים וחסר יכולת להתגונן מפני תקיפתם האכזרית של המשיבים.

16. קולמוסין רבים נשתברו בפסיקתו של בית משפט זה, כדי להוקיע ולגנות כל מעשה אלימות ונטילת החוק לידיים, לשם פתרון סכסוכים ומחלוקות, ובעיקר כאשר נעשה הדבר תוך שימוש בכלי נשק חמים, בסכינים, ובכלי משחית אחרים. כפי שציינתי בע"פ 3222/13 זוארץ נ' מדינת ישראל (17.9.2013): "מקרה זה מצטרף לשורה ארוכה של מקרים, שבהם מדובר בפגיעה בגופו של הזולת תוך שימוש בכלי נשק קרים" והוספתי כי "תקצר היריעה מלתאר את החומרה הניבטת ממעשים מעין אלה, בהם צעירים נוטלים את החוק לידיהם, ועושים שימוש בסכינים ובכלי משחית אחרים, לשם פתרון סכסוכים ומחלוקות של מה בכך, כאשר, לעיתים קרובות, תוצאות המעשים קשות ביותר, עד כדי אובדן חיי אדם" (ע"פ 6910/09 הדרה נ' מדינת ישראל (9.5.2010)).

ולא למותר הוא להביא מדברי השופט י' דנציגר בע"פ 3573/08 עוודרה נ' מדינת ישראל (13.4.2010):

"...קיים אינטרס ציבורי מובהק וחד משמעי בהרתעת היחיד והרתעת הרבים מפני נקיטה בדרך של כוח ואלימות ליישוב מחלוקות וסכסוכים תוך שימוש בנשק קר. המסר שצריך לצאת מבית משפט זה הוא שחברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עם שימוש בסכין לשם פתרון מחלוקות וסכסוכים. יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להלחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. נגע האלימות הינו רעה חולה שיש לבערה מן היסוד, ומן הראוי שידע כל איש ותדע כל אישה כי אם יבחרו בדרך האלימות ייטו בתי המשפט להשית עליהם עונשי מאסר משמעותיים ומרתיעים מאחורי סורג ובריח" (שם, בפסקה 45, וראו גם ע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' חסן (10.11.2009); ע"פ 302/04 ארנוב נ' מדינת ישראל (25.5.2004); ע"פ 3562/05 פלוני נ' מדינת ישראל (20.7.2005); ע"פ 4257/07 פלוני נ' מדינת ישראל (5.3.2008); ע"פ 3220/09 מוחמד נ' מדינת ישראל (11.10.2009)).

17. ובחזרה לענייננו, ואפתח במתחם העונש ההולם שנקבע על ידי בית משפט קמא. סבורני, כי בנסיבות העניין ולנוכח חומרת העבירות בהן הורשעו המשיבים וריבויין, והתוצאות הקשות שהיו מנת חלקם של המתלוננים - מתחם הענישה, אותו קבע בית משפט קמא, אינו הולם ויש לתקנו - גם אם לא כפי הצעת המערערת. לטעמי, יהיה נכון וראוי לקבוע במקרה דנן מתחם ענישה הנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

ומכאן לעונשם של המשיבים בגדרי המתחם. לטעמי, המדובר בעונש הסוטה לקולה, באורח מהותי, מרמת הענישה המקובלת והראויה בעבירות דומות. אכן, בעבירות מסוג זה קיים מנעד רחב של עונשים, אך קיימת מגמה ברורה של החמרה בענישה, לנוכח תופעות האלימות הקשות הפוקדות, לעיתים קרובות, את חברתנו (ראו, למשל, ע"פ 1997/13 פלוני נ' מדינת ישראל (29.8.2013); ע"פ 7287/13 סידראי נ' מדינת ישראל (23.9.2014); ע"פ 5360/12 פלוני נ' מדינת ישראל (28.3.2013)).

18. המסקנה המתבקשת מהאמור לעיל, היא כי יש לדחות את ערעורם של המשיבים על חומרת עונשם, ולקבל את ערעור המדינה. עם זאת, הגעתי לידי מסקנה כי אין למצות את הדין עם המשיבים, כפי שראוי היה לעשות מלכתחילה, לנוכח העמדה הנקוטה בידינו לפיה אין למצות את מלוא חומרת הדין משמתקבל ערעור תביעה. כמו כן, יש ליתן משקל נוסף לקולה לנסיבותיהם האישיות של המשיבים; לעובדה כי, ככל הנראה, גם המתלוננים היו שותפים, באופן זה או אחר, למעשי האלימות; ולמשמעות כליאתם של שלושה בני משפחה, בו זמנית, שעה שהם נושאים בעול פרנסת המשפחה. במדרג החומרה בין המשיבים, יש לראות את המשיב 1 כמי שראוי לעונש החמור ביותר, למרות שלא היה מעורב באירוע האלימות הראשון. המשיב 1 הוא אביהם של המשיבים 2 ו-3 ואמור היה להיות המבוגר האחראי והגורם הממתן, אך לא זו בלבד שהוא לא עשה דבר כדי להפסיק את מעשי האלימות, אלא שהוא נטל בהם חלק משמעותי, לרבות הכאתו האכזרית של מוחמד, בעודו שרוע על הקרקע, כשהוא מעורפל חושים. למשיב 1 גם עבר קודם, לאחר שהורשע, בין היתר, בעבירת אלימות דומה, בשנת 2000.

בנסיבות אלה, אציע לחברי להוסיף לעונשו של המשיב 1 תשעה חודשי מאסר בפועל, כך שהוא ירצה 33 חודשי מאסר, בניכוי ימי מעצרו. לא יהיה שינוי ביתר חלקי גזר הדין. אשר למשיבים 2 ו-3, אציע להוסיף לעונשם ששה חודשי מאסר בפועל, כך שהם ירצו 24 חודשי מאסר, בניכוי ימי מעצרו. אין שינוי ביתר חלקי גזר הדין.

19. התוצאה המוצעת היא, אפוא, דחיית ערעורם של המשיבים וקבלת ערעור המדינה, כאמור בפסקה 18 לעיל.

שופט

השופטת א' חיות:

אני מסכימה.

שופטת

השופט ח' מלצר:

אני מסכים.

שופט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט א' שהם.

ניתן היום, י"א בתשרי התשע"ז (13.10.2016).

שופט

שופט

שופטת
